

Obsah

1. K teorii regionální ekonomické integrace	1
1.1 Úvod	1
1.2 Regionalismus a jeho základní charakteristiky	4
1.2.1 Podstata regionalismu	4
1.2.2 Formy regionalismu	7
1.2.3 Kritéria členění regionálních seskupení	12
1.2.4 „Nový“ regionalismus	14
1.3 Teoretické přístupy k regionální integraci	20
1.3.1 Členění teoretických přístupů a vymezení ekonomických teorií	20
1.3.2 Teorie celní unie	22
1.3.3 Teorie optimální měnové oblasti	24
1.3.4 Teorie fiskálního federalismu	26
1.4 Vinerovy a Meadeho modely regionální integrace a faktory ovlivňující její efektivnost	27
1.4.1 Základní Vinerův model	27
1.4.2 Rozšířený Vinerův model	29
1.4.3 Meadeho modely – model „malé unie“	31
1.4.4 Meadeho model „malé unie“ s částečným odklonem obchodu a jeho analytici	32
1.4.5 Meadeho model „velké unie“ a Kemp-Wanův teorém	35
1.4.6 Balassův kritický dodatek	36
1.4.7 Nové teorie regionalismu	37
Shrnutí	39
Klíčová slova	40
Kontrolní otázky	41
Literatura	41
2. Hospodářský růst ve světové ekonomice	44
2.1 Úvod	44
2.2 Hospodářský růst v pojetí klasiků a neoklasiků	45
2.2.1 Neoklasický model	46

2.2.2	Závěry neoklasického modelu	48
2.2.3	Hodnocení neoklasického modelu	49
2.2.4	Růstové účetnictví	51
2.3	Nová teorie růstu	52
2.3.1	Technický pokrok, znalosti a lidský kapitál	52
2.3.2	Modely výzkumu a vývoje	58
2.3.3	Je nová teorie růstu skutečně nová?	60
2.4	Institucionální ekonomie a hospodářský růst	61
2.4.1	Struktura podnětů a růst	62
2.4.2	Institute, transakční náklady, korupce a růst	63
2.4.3	Shrnutí institucionálních přístupů	65
2.5	Empirické práce inspirované novou teorií růstu	66
2.5.1	Konvergence	67
2.5.2	Institucionální rámec a růst	68
2.5.3	Makroekonomický management a růst	69
2.5.4	Fiskální politika a růst	70
2.5.5	Otevřenost ekonomiky a růst	72
2.5.6	Liberalismus vs. protekcionismus a růst produktivity	74
2.5.7	„Technologie“ a růst	75
2.5.8	Makroekonomická politika, investice a dlouhodobý růst	77
2.5.9	Kurzová politika a hospodářský růst	79
2.5.10	Finanční krize a růst	81
2.6	Význam nové teorie růstu	82
	Shrnutí	83
	Klíčová slova	84
	Kontrolní otázky	84
	Literatura	85
3.	Pokročilejší teorie světových trhů zboží, kapitálu a práce	87
3.1	Přehled klasických teorií zahraničního obchodu	87
3.1.1	Absolutní a komparativní výhody	88
3.1.2	Teorie vybavenosti produkčními činiteli (Heckscher-Ohlinův model)	90
3.2	Soudobé teorie zahraničního obchodu	97
3.2.1	Standardní model zahraničního obchodu	102
3.2.2	„Nová“ teorie zahraničního obchodu	107
3.2.3	Dynamické komparativní výhody a konkurenční výhody	118
3.2.4	Alternativní teorie zahraničního obchodu	129
3.3	Mezinárodní pohyby produkčních činitelů	132
3.3.1	Mezinárodní pohyb pracovních sil	133
3.3.2	Mezinárodní pohyb kapitálu	135
3.3.3	Role transnacionálních korporací	141

Shrnutí	145
Klíčová slova	146
Kontrolní otázky	146
Literatura	146
4. Mezinárodní měnový trh, měnový kurz a platební bilance.	149
4.1 Úvod	149
4.2 Kurzové modely trhu aktiv	150
4.2.1 Monetární model s pružnými cenami	150
4.2.2 Dornbuschův monetární model s nepružnými cenami	154
4.2.3 Frankelův monetární model založený na rozdílu reálných úrokových sazeb	161
4.2.4 Zhodnocení modelů trhu aktiv	163
4.3 Platební bilance v modelech trhu aktiv	164
4.3.1 Základní východiska monetárního přístupu k platební bilanci	164
4.3.2 Monetární modely platební bilance	168
4.3.3 Portfolio modely platební bilance	174
4.4 Finanční krize – příčiny, indikátory a způsoby řešení	176
4.4.1 Typy krizí a jejich identifikace	176
4.4.2 Teoretické modely spekulativních krizí	177
4.4.3 Příčiny vzniku měnových a bankovních krizí	179
4.4.4 Empirické studie měnových krizí	181
4.4.5 Nová finanční architektura	183
4.4.6 Shrnutí výzkumu k měnovým krizím	187
Shrnutí	188
Klíčová slova	189
Kontrolní otázky	189
Literatura	190
5. Agregátní poptávka v otevřené ekonomice	192
5.1 Agregátní poptávka v otevřené ekonomice při dokonalé kapitálové imobilitě v systému fixního měnového kurzu	192
5.2 Agregátní poptávka v otevřené ekonomice při dokonalé a nedokonalé kapitálové mobilitě v systému fixního měnového kurzu	199
5.3 Agregátní poptávka v otevřené ekonomice při dokonalé a nedokonalé kapitálové mobilitě v systému flexibilního měnového kurzu	210
Shrnutí	219
Klíčová slova	220
Kontrolní otázky	220
Literatura	221

6. Evropská měnová integrace	223
6.1 Teorie optimální měnové oblasti a měnová unie	223
6.2 Vývoj teorie optimální měnové oblasti	225
6.3 Teoretický model optimální měnové oblasti	226
6.4 Teorie optimální měnové oblasti – model GG-LL	229
6.4.1 Křivka GG	229
6.4.2 Křivka LL	230
6.4.3 Rozhodnutí o vstupu do měnové oblasti za použití modelu GG-LL ..	231
6.5 Nezbytné podmínky fungování měnové unie	232
6.6 Harmonogram přípravy a realizace Evropské měnové unie	233
6.7 Politicko-psychologické aspekty a přístupy	234
6.8 Nominální a reálná konvergence národních ekonomik	235
6.9 Technicko-systémová opatření	237
6.9.1 Institucionální opatření	237
6.9.2 Perspektivy vývoje platebního systému EU	239
6.9.3 Technická opatření pro přijetí eura	240
6.9.4 Vytvoření kurzového mechanismu	241
6.9.5 Pravidla ve fiskální oblasti	242
6.9.6 Postup evropské měnové integrace	244
Shrnutí	245
Klíčová slova	246
Kontrolní otázky	246
Literatura	246
Seznam obrázků	249
Seznam tabulek	253
Rejstřík	255